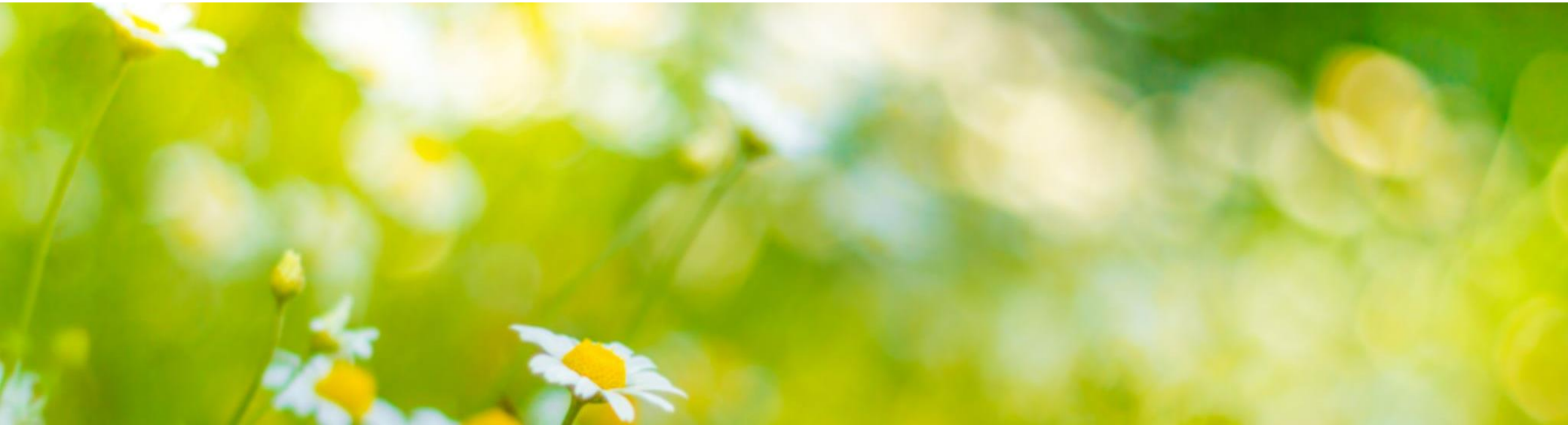

Hengitysliitto

Kokemustieto vaikuttamisessa – Ilmasto ja hengitysterveys

Sari Mäki

Kokemustieto tiedon lajina

- Kokemustieto on elämäkokemuksista syntynyttä ymmärrystä ja viisautta. Jokaisella meillä on kokemustietoa ja käytämme sitä hyväksi eri tavoin.
- Kokemustieto täydentää asiantuntijatietoa ja tieteellistä tietoa tuomalla
 - asiakkaan,
 - potilaan,
 - läheisen tai
 - muun kokijan näkökulman kulloinkin käsiteltävään aiheeseen.
- Kokemustietoon perustuva asiantuntijuus on:
 - tietoa välittävää, tukea tuottavaa, vaikuttamiseen ja muutokseen suuntautunut toimintapa.

Kokemustieto Hengityслиitossa

- Kokemustietoa välittävät:
 - Vertaistoimijat ja yhdistysaktiivit eri tehtävissään
 - Koulutetut kokemustoimijat
 - Vaikuttamisen asiantuntijat
- Kokemustiedon kohderyhmiä ovat:
 - Jäsenet, vertaiset ja kansalaiset
 - Asiantuntijat ja päättäjät
- Kokemustietoa välitetään:
 - Työryhmiin ja ohjelmiin sekä lausuntoina terveydenhuollon, palveluiden ja etuuksien kehittämiseksi,
 - Kelan kuntoutuskursseille sekä
 - monenlaisiin tilaisuuksiin tiedon jakamiseksi ja tueksi (esim. oppilaitokset, messut, lääkeyhtiöiden tilaisuudet jne.)

*Hengityслиitto on
aktiivinen kokemustiedon
mahdollistaja, puolesta
puhuja, eteenpäin viejä ja
kehittäjä.*

Ilmastonmuutos ja terveys, miksi tärkeää?

1. ”Ilmastonmuutoksen vaikutukset muodostavat ison riskin väestön terveydelle,
 2. ilmastonmuutoksen torjunta voi muodostua tämän vuosisadan suurimmaksi terveysteoksi ja
 3. haasteet eivät ole ensi sijassa teknisiä tai taloudellisia vaan paljon poliittisia.” (Eskola & Lanki 2019)
- Ilmastonmuutoksella tarkoitetaan maapallon poikkeuksellisen nopeaa lämpötilan nousua ihmisen aiheuttamien kasvihuonekaasupäästöjen seurauksena.
 - Kasvihuonekaasupäästöt ovat pääasiassa peräisin energian tuottamiseen käytettävien fossiilisten polttoaineiden polttamisesta sekä muusta ihmisen toiminnasta, kuten sademetsien hakkuusta, maataloudesta, karjankasvatuksesta ja kemikaalien tuotannosta.

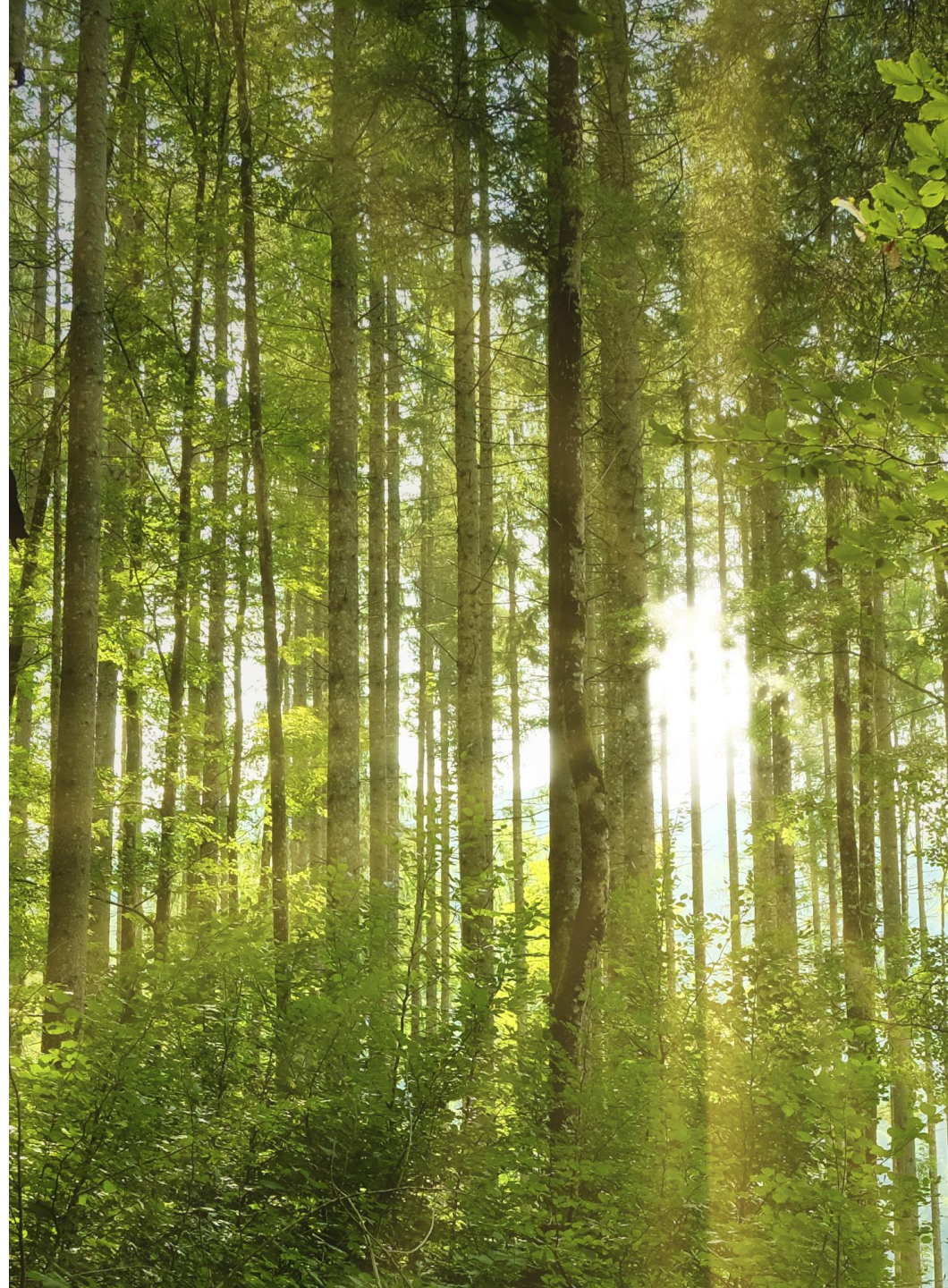
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutumistoimet

- Suomen osalta suurimmat **hillintätoimien** terveyshyödyt saadaan aikaan yhteisvaikutuksista:
 - ilmastoystävällinen ruoka on usein myös terveellistä, siirtyminen moottoroidusta liikenteestä kevyeen liikenteeseen parantaa kuntoa ja fossiilisista polttoaineista pois siirtyminen vähentää ilmansaasteita.
- **Sopeutumisen** näkökulmia taas palvelevat esimerkiksi
 - kaupunkien viheralueet: helleaaltojen aikaan viherrakentaminen hillitsee lämpösaareketta, parantaa ilmanlaatua, hillitsee hulevesitulvia, toimii hiilinieluna ja tarjoaa virkistysmahdollisuuksia sekä luontokosketusta.
- Näiden hillintä- ja sopeutumistoimien yhteisvaikutusten edistäminen parantaa myös hengitysterveyttä, jonka puolesta Hengityслиitto sosiaali- ja terveysalan järjestönä toimii.

Järjestöjen toiminta ilmastonmuutoksessa

1. Järjestön ja yhdistyksen oman toiminnan kehittäminen ympäristöystävällisemmäksi.
2. Järjestön ja yhdistyksen oman kohderyhmän auttaminen toimimaan ympäristöystävällisemmin.
3. Julkiseen keskusteluun osallistuminen ja oman kohderyhmän kokemien ilmastonmuutoksen vaikutuksien esiin nostaminen sekä heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden etujen ajaminen. (Mayer ym. 2020.)

Alue- ja kuntavaaleihin 2025 yhdessä vaikuttaen

Hengityслиiton tulevina teemoina mm.:

Sairauksien ehkäisy ja hoito:

- Hoitosuunnitelmat, hoidon seuranta ja omahoidon tuki
- Ravinto ja liikunta + ilmanlaatu ja ilmasto/luontoympäristönäkökulma
- Järjestöjen ja yhdistysten asiantuntemuksen ja kokemustiedon hyödyntäminen sekä vertaistuki.

Hengitysterveyden edistäminen on ilmastoteko:

- Kokemus- ja ilmastotiedon yhdistäminen
- Mikä on mielestäsi tärkein viesti tuleville alue- ja kuntapäätäjille ilmastoon liittyen?
- Onko kunnassasi ilmasto-, luonto- tai viherryttämisstrategia?
- Miten voit omassa roolissasi vaikuttaa paikallisesti ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen?
- Oletko hyödyntänyt liiton materiaaleja?

11.6.2024

Tärkeää!

Pienhiukkaset (liikenteen päästöt ja puun pienpoltto) ja katupöly – suojautuminen ja vähentäminen

Sään ääri-ilmiöt: helle, rankkasateet ja tulvat –vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja sisäilmaan, suojautuminen

Kaavoitus ja viheralueet – huomio kevyeen liikenteeseen, luontokosketus ja lämpösaarekeilmiön vähentäminen

”Uutta ilmassa”

Näin vähennät sää- ja ilmatoriskien tuomia haittoja ja viet terveysteot omaan arkeesi.
Hengityслиiton ”Sitä on nyt ilmassa” -ohjelman täydennys

”Sitä on nyt ilmassa”

Hengityслиiton ohjelma sää- ja ilmatoriskien varautumiseen sekä niiden vähentämiseen

Hengitysliitto

Sari Mäki
erityisasiantuntija
0406692207
sari.maki@hengitysliitto.fi

Hengitysliitto
Oltermannintie 8
PL 40, 00621 Helsinki
hengitysliitto.fi